7/14723

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

Sayı : B.02.0.005/031/1418 27/10/2006
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 06.07.2006 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-525-9/3460 sayılı yazısı.

b) Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının 02.10.2006 tarihli ve B.02.1.DPT.0.09.01-59-736/4151 sayılı yazısı.

c) Başbakanlık Hazine Müsteşarlığının 05.10.2006 tarihli ve B.02.1.HM.0.EKA-08.03-610/52409 sayılı yazısı.

d) Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığının 11.07.2006 tarihli ve B.02.1.TÜİ.0.63.00.00/906-596 sayılı yazısı.

Hatay Milletvekili Sayın Züheyir AMBER tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/14723 esas sayılı yazılı soru önergesi ile ilgili olarak alınan ilgi (b,c,d) cevabi yazılar ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Beşir ATALAY
Devlet Bakanı

EKLER :
1- İlgi (b,c,d) cevabi yazılar (10 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : TBMM Başkanlığına
Bilgi : Başbakanlığa

Tel : 419 22 46-47-50
Faks : 419 22 43

ACELE
7/14723

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

SAYI: B.02.1.HM.0.EKA- 08.03-610/
KONU: Soru Önergesi

05.10.06- 52409

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sn. Beşir ATALAY)

İLGİ: Devlet Bakanlığı'nın (Sn.Beşir ATALAY) 21.8.2006 tarih ve B.02.0.005/031/927 sayılı yazısı.

İlgi yazı ile Hatay Milletvekili Sn. Züheyir Amber tarafından Sn. Başbakanımıza yöneltilen 7/14723 esas numaralı soru önergesi gönderilmiş ve Hazine Müsteşarlığını ilgilendiren hususların yanıtlanması talep edilmiştir. Söz konusu soru önergesine ilişkin olarak Hazine Müsteşarlığı tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgileri ile gereği arz olunur.

Ali BABACAN
Devlet Bakanı

EKLER:
EK -1 Yazı (1 adet - 2 sayfa)

Hazine Müsteşarlığı Ekonomik Araştırmalar Genel Müdürlüğü
İnönü Bulvarı No:36, 06510 Balgat/ANKARA

Ayrıntılı bilgi için irtibat: D.TOK GÜL
Tel: (0 312) 204 65 61 Faks: (0 312) 223 58 07

7/14723

HATAY MİLLETVEKİLİ SN. DR. ZÜHEYİR AMBER'İN BAŞBAKAN SN. RECEP TAYYİP ERDOĞAN'A TEVCİH ETTİĞİ 7/14723 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİ İLE İLGİLİ OLARAK HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TARAFINDAN HAZIRLANAN CEVAP METNİ

Türkiye İstatistik Kurumu'nun 17 Ocak 2006 tarih ve 6 sayılı bülteninde belirtildiği üzere; 2003 ve 2004 yıllarına yönelik karşılaştırma sonuçlarına göre 34 Avrupa ülkesi içerisinde kişi başına GSYH hacim endeksi en düşük Avrupa ülkesi olarak Türkiye belirlenmiştir.

SORU 1: Gelir dağılımında adaleti sağlamak kaydıyla kişi başına gayrisafi yurtiçi hasıladaki bu vahim tablonun düzeltilmesi için kısa ve uzun vadeli ne gibi tedbirler alınmıştır?

SORU 2: Bu doğrultuda ne gibi tedbirler alınacaktır?

CEVAP 1, 2: Türkiye ekonomisinde, 2001 yılındaki kriz sonrası dönemde kararlılıkla uygulanan sıkı para ve maliye politikalarının yapısal reformlarla desteklenmesi sonucunda istikrarlı ve yüksek bir büyüme performansı yakalanmıştır. Bu gelişme sonucunda, son dört yıllık dönemde Avrupa Birliği'nin satınalma gücü paritesiyle kişi başına düşen milli gelir düzeyine yakınlaşma konusunda önemli ilerleme sağlanmıştır. 2001 yılında yüzde 25,7 seviyesinde gerçekleşen satınalma gücü paritesiyle kişi başına düşen milli gelirin 2005 yılı için yapılan geçici tahminlere göre, AB-25 ortalamasının yüzde 30,7 seviyesine yükselmesi öngörülmektedir.

Türkiye'de Satınalma Gücü Paritesiyle Kişi Başına GSYİH Hacim Endeksi (AB25=100)

2001	2002	2003	2004*	2005*
25,7	26,1	26,5	28,4	30,7

Kaynak: EUROSTAT
**2004 ve 2005 değerleri geçici tahmin değerleri olup, kesin sonuçlar 2004 yılı için 2006 yılı sonunda, 2005 yılı için ise 2008 sonunda yayınlanacaktır.*

Türkiye'de Satınalma Gücü Paritesiyle Kişi Başına GSYİH ($)

2001	2002	2003	2004*	2005*
6.131	6.519	6.762	7.561	8.141

Kaynak: OECD, TÜİK, Dokuzuncu Kalkınma Planı
**2004 ve 2005 değerleri geçici tahmin değerleri olup, kesin sonuçlar 2004 yılı için 2006 yılı sonunda, 2005 yılı için ise 2008 sonunda yayınlanacaktır.*

9. Kalkınma Planında da belirtildiği üzere Türkiye ekonomisinin istikrar içinde büyüyen, gelirini daha adil paylaşan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip bir yapıya kavuşturulabilmesi için aşağıdaki koşulların yerine getirilmesi amaçlanmaktadır:

- Makroekonomik istikrar kalıcı hale getirilecek,
- Ekonomide kayıtdışılık azaltılacak,
- Finansal sistem geliştirilecek,
- Ar-Ge ve yenilikçilik geliştirilecek,
- Tarımsal yapı etkinleştirilecek,

- Sanayi ve hizmetlerde yüksek katma değerli üretim yapısına geçiş sağlanacak,
- İşgücü piyasası geliştirilerek, eğitimin işgücü talebine duyarlılığı artırılarak ve aktif işgücü politikalarına önem verilerek istihdam artırılacak,
- Eğitim ve sağlık sistemleri etkinleştirilerek geliştirilecek,
- Gelir dağılımında eşitsizlik ve yoksullukla mücadele edilecek,
- Bölgesel gelişme sağlanacak,
- Politika oluşturma ve uygulama kapasitesi artırılarak ve adalet ve güvenlik hizmetleri iyileştirilip etkinleştirilerek, kamu hizmetlerinde kalite ve etkinlik artırılacaktır.

7/14723

T.C.
BAŞBAKANLIK
DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI
Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü

2 EKİM 2006

SAYI : B.02.1.DPT.0.09.01-53-736 /4151
KONU : Soru Önergesi

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sayın Beşir ATALAY)

İlgi: 21.08.2006 tarihli ve B.02.0.005/031/927 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile Hatay Milletvekili Sayın Züheyir AMBER tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığınız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri soru önergesine cevabın hazırlanarak tarafınıza iletilmesi talep edilmektedir.

Söz konusu soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Doç. Dr. Abdüllatif ŞENER
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

EK: Soru Önergesine İlişkin Cevap (3 sayfa)

Adres : Necatibey Caddesi No. 108 06100 / ANKARA
Tel : 0 (312) 294 66 06
Fax : 0 (312) 294 65 77
Web : http://www.dpt.gov.tr

7/14723

Ek: Soru Önergesine İlişkin Cevap

1990'lı yıllar boyunca uygulanan maliye ve para politikalarına bağlı olarak makroekonomik yapıda artan kırılganlıklar, Türkiye ekonomisini istikrarlı büyüme ortamından uzaklaştırmış, yüksek büyüme sağlanan yılları ekonomik daralma veya düşük büyüme oranları takip etmiştir. Bu dönemde, istikrarsız büyüme, yüksek enflasyon, artan kamu açıkları, faiz harcamaları ve borç stoku ile verimsizlik ekonominin temel sorunları olmuştur. Dünyada küreselleşme ve ticaretin serbestleşmesi eğilimlerine bağlı olarak uluslararası rekabetin ve ekonomik dönüşümlerin yaşandığı 1990'lı yıllar Türkiye ekonomisi için kayıp yıllar olmuştur. 2001 ekonomik krizi sonrası dönemde uygulamaya koyulan Ekonomik Program ve sağlanan siyasi istikrar çerçevesinde, sıkı para, maliye ve gelir politikaları uygulanmış, makroekonomik istikrarı sürekli kılacak ve ekonominin etkin, esnek ve verimli bir yapıya kavuşmasını sağlayacak olan yapısal reformlar konusunda kararlı bir tutum sergilenmiştir. Bu kapsamda kamu maliyesinde etkinliğin sağlanması, mali sektörün güçlendirilmesi ve özel sektörün ekonomideki rolünün artırılması yönünde gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Ülkemizde gelir dağılımı ve yoksulluk sorununun çözümüne bütüncül bir yaklaşım getirilmiş, bu sorunun çözümü için geliştirilen sosyal politikaların ekonomik büyüme ve istihdamla ilişkisi kurularak hem piyasa sistemini en etkin şekilde işler kılmak hem de sorunu kalıcı bir şekilde çözmek hedeflenmiştir.

Genel refah düzeyinin artırılması için sürdürülebilir büyümenin sağlanması esastır. 2001 yılında yüzde 9,5 oranında gerileyen Gayri Safi Millî Hasıla; 2002 yılında yüzde 7,9; 2003 yılında yüzde 5,9; 2004 yılında yüzde 9,9 ve 2005 yılında ise yüzde 7,6 oranında büyümüştür. Sürdürülebilir bir zeminde, fiyat istikrarı ile birlikte sağlanan yüksek büyüme, sonuçta toplumun tüm kesimlerini olumlu yönde etkilemektedir. Fert başına millî gelir 2002 yılındaki 2.619 ABD Dolarından, 2003 yılında 3.390 ABD Dolarına; 2004 yılında 4.172 ve 2005 yılında ise 5.042 ABD Dolarına yükselmiştir.

Türkiye'de 2002 yılında en zengin yüzde 20'lik grubun yıllık kullanılabilir gelirden aldığı pay, en yoksul yüzde 20'lik grubun aldığı payın yaklaşık 9,5 katı iken, 2003 yılında bu oran 8,1, 2004 yılında ise 7,7 seviyesine düşmüştür. Ayrıca, Türkiye'de 2002 yılında 0,44 olan Gini katsayısı, 2003 yılında 0,42'ye, 2004 yılında 0,40'a gerilemiştir. Bütün bu göstergeler gelir dağılımında nisbi bir iyileşme olduğunu göstermektedir.

Ayrıca, Dokuzuncu Kalkınma Planı, "İstikrar içinde büyüyen, gelirini daha adil paylaşan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip, bilgi toplumuna dönüşen, AB'ye üyelik için uyum sürecini tamamlamış bir Türkiye" vizyonu çerçevesinde hazırlanmıştır. Bu çerçevede Türkiye ekonomisinin 2007-2013 döneminde yıllık ortalama yüzde 7 oranında büyüme performansı göstererek, kişi başına milli gelirin 10.100 ABD Doları seviyesine yükselmesi öngörülmektedir. Böylece; kişi başı milli gelirin 2005-2013 dönemi içinde iki katına çıkması öngörülmektedir.

2007-2013 dönemini kapsayan 9. Kalkınma Planında, ekonomimizin verimlilik artışlarına dayanan, yatırımlar ve ihracat artışı yoluyla üretimi temel alan bir yapıda istikrarlı bir şekilde büyümesi temel amaçtır.

Bu çerçevede; üretim faktörlerinin 2007-2013 döneminde büyümeye katkılarının sermaye stoku için yüzde 33,6, istihdam artışı için yüzde 29,4 ve toplam faktör verimliliği

artışının yüzde 37 olarak gerçekleşmesi öngörülmektedir. Böylece bir yandan refahın yaratılması ve yaratılan refahın adilce paylaşılabilmesi için gerekli ekonomik yapının Dokuzuncu Plan döneminde sağlanması hedeflenmektedir.

2007-2013 döneminde makroekonomik istikrarın daha da sağlamlaştırılmasına yönelik yapısal reformlara aynı hızla devam edilecektir. Bu çerçevede, Planın en önemli gelişme eksenlerinden biri rekabet gücünün artırılması olarak belirlenmiş ve politika öncelikleri bu gelişme eksenini destekleyecek şekilde tasarlanmıştır. Planda "rekabet gücünün artırılması" gelişme ekseninin altında, makro ekonomik istikrarın kalıcı hale getirilmesi, iş ortamının iyileştirilmesi, kayıt dışı ekonominin azaltılması, finansal sistemin geliştirilmesi, enerji ve ulaştırma altyapısının geliştirilmesi, çevrenin korunması ve kentsel altyapının geliştirilmesi, Ar-Ge ve yenilikçiliğin geliştirilmesi, bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygınlaştırılması, sanayi ve hizmetlerde yüksek katma değerli üretim yapısına geçişin sağlanması gibi politika öncelikleri belirlenmiş, ve bu öncelikleri destekleyecek tedbirler ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Tüm bunların yanında Planda, istihdam artışı ve beşeri sermayeyi geliştirmeye yönelik politikalarla hem büyüme potansiyelimizin artırılması, hem de gelir dağılımının daha da iyileştirilmesine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Dolayısıyla, bir yandan rekabet gücünü artırıcı politikalar ve yapısal reformlar sürerken, diğer yandan makroekonomik istikrar ve iş ortamının daha da geliştirilmesi, ekonomimizde yaşanan yapısal dönüşümün devam etmesini sağlayacaktır. Bu durum, yüksek verimlilik ve ihracat artışlarının 2007-2013 döneminde de devam etmesine katkıda bulunacak; böylece sağlanacak büyüme ile bir yandan kişi başına düşen milli gelirde önemli ölçüde artış sağlanırken, diğer yandan gelir dağılımının iyileştirilmesine katkıda bulunulacaktır.

Her ne kadar Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2003 ve 2004 yılları için yapmış olduğu "Satın Alma Gücü Paritesiyle Kişi Başına Gayrisafi Yurtiçi Hasıla" rakamlarına göre Türkiye 34 ülke arasında en düşük Kişi Başına Gayrisafi Yurtiçi Hasıla rakamına sahip olan ülke de olsa, Türkiye istikrar içinde büyümeye devam ettiği sürece söz konusu rakamın ileriki yıllarda yükseleceği görülecektir. Nitekim, 2003 yılı için söz konusu endeks 27 iken; 2004 yılında 29'a yükselmiştir.

Bununla birlikte, Dokuzuncu Kalkınma Planı döneminde sağlanacak istikrarlı ekonomik büyüme ile AB'ye nominal yakınsamanın yanısıra reel yakınsama yönünde de önemli bir yol alınacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda, Satın Alma Gücü Paritesi çerçevesinde kişi başına milli gelir bakımından Türkiye AB-25 ekonomileri içerisinde 2005 yıl sonu itibarıyla yüzde 35,5 oranında bir paya sahipken, aynı oranının 2013 yılı itibarıyla yüzde 54,8'e yükselmesi beklenmektedir. Bu gelişmelere bağlı olarak, Dünya ekonomileri içinde 2005 yıl sonu itibarıyla 19. sırada bulunan Türkiye'nin Dokuzuncu Plan dönemi sonunda Belçika, Polanya ve İsviçre gibi Avrupa ekonomilerini geride bırakarak 17. sıraya yükselmesi öngörülmektedir.

Makro ekonomik istikrar ve büyümenin yanısıra eğitim, sağlık, çalışma hayatı, sosyal güvenlik gibi sektörel politikalarla da kişilerin refah düzeyi yükseltilmeye çalışılmaktadır. Çalışanlar arasında dezavantajlı kesimlerin durumlarını düzeltmeye yönelik olarak önemli iyileşmeler sağlanmıştır. Ekonomik ve mali dengeler içinde kalınarak, asgari ücrette önemli oranda artışlar yapılmıştır. 2001 yılında reel olarak yüzde 14,1 oranında gerileyen yıllık ortalama net asgari ücret, 2003 yılında reel olarak yüzde 3,7, 2004 yılında yüzde 24,3, 2005 yılında ise yüzde 4,2 oranında artmıştır. Memur ve işçi ücretlerinde de reel olarak iyileşmeler sağlanmıştır.

7/14723

Sosyal güvenlik sisteminin yapısal sorunlarını çözmek amacıyla reform çalışmaları tamamlanmıştır. Genel Sağlık Sigortası modelinde vatandaşların ödeme güçleriyle orantılı bir sağlık sigortası modeli kurulmuştur. Yoksul sayılabilecek düzeyde düşük gelirli veya geliri olmayan vatandaşların sağlık sigortası primleri devlet tarafından karşılanmaktadır.

Emekli Sandığı, Bağ-Kur ve SSK ortalama emekli aylıklarında da önemli oranlarda iyileşmeler sağlanmıştır. 3816 Sayılı Ödeme Gücü Olmayan Vatandaşların Tedavi Giderlerinin Yeşil Kart Verilerek Devlet Tarafından Karşılanması Hakkında Kanunda 14 Temmuz 2004 tarihinde kabul edilen 5222 sayılı Kanunla değişiklik yapılarak, bu Kanundan yararlanacak hastaların sağlık kurum ve kuruluşlarındaki ayaktan tedavi giderlerinin de karşılanması sağlanmıştır.

Eğitim alanında özel sektör ve sivil toplum katkısı teşvik edilmektedir. Bu kapsamda Eğitime Yüzde 100 Destek Kampanyası başlatılmıştır. Ayrıca, 2003-2004 eğitim-öğretim yılında bedava ders kitabı uygulaması başlatılmıştır. İhtiyaç duyan öğrencilere sağlanan karşılıksız burslar ile kredi/harç hizmetleri yaygınlaştırılmıştır.

Hükümetin sağladığı makro ekonomik ve sektörel gelişmelerle sosyal sorunlara kalıcı çözümler üretmeye dönük yapısal çabalarının yanısıra, acil sosyal sorunlara doğrudan desteklerle de müdahale edilmektedir. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü, T.C. Emekli Sandığı (2022 sayılı 65 Yaş Aylığı Uygulaması), Sağlık Bakanlığı (Yeşil Kart Uygulaması), Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK), Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından uygulanan toplam sosyal yardım tutarının GSYİH'ya oranı 2001 yılındaki yüzde 0,45 düzeyinden 2004 yılında yüzde 0,66 seviyesine yükselmiş ve 2005 yılında da yüzde 0,9 seviyelerinde gerçekleşmiştir. Sosyal yardımlarda en önemli kaynaklardan biri olan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'nunun önceki dönemlerde gelirlerinin bir kısmı Genel Bütçe'ye aktarılırken, 2003 yılında ilk defa Genel Bütçe'den Fon'a kaynak aktarılmıştır. 2003 yılında 230 milyon YTL olan bu aktarım, 2004 yılında 380 milyon YTL olmuştur. 65 yaş aylığı ve özürlü aylığında önemli iyileşmeler sağlanmıştır. Özellikle 5378 sayılı Özürlüler Kanunu ile özürlü aylığı iki ve üç katına çıkarılmıştır.

7/14723

GÜNLÜDÜR

T.C.
BAŞBAKANLIK
Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı

Sayı : B.02.1.TÜİ.0.63.00.00/906-596

11/07/2006

Konu : Soru Önergesi

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sayın Beşir ATALAY)

İlgi : 07/07/2006 tarih ve B.02.0.005/031/927 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile Hatay Milletvekili Sayın Züheyir AMBER'in 7/14723 esas sayılı yazılı soru önergesi için Kurumumuzdan bilgi istenmiştir.

Yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; Soru önergesine konu olan Haber Bülteninde OECD ve EUROSTAT işbirliği ile yürütülen Satınalma Gücü Paritesi çalışmaları çerçevesinde 34 ülke için hesaplanan Kişi Başına GSYH sonuçları açıklanmıştır. Soru önergesinde istatistiklerde açıklanan durumun değiştirilmesi için izlenen ve izlenmesi planlanan devlet politikası sorulmakta olup, konunun Kurumumuz görev alanı içinde bulunmadığı düşünülmektedir. Çalışmalara ilişkin kısa metodolojik açıklama ile en son istatistiki veriler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Ömer DEMİR
Başkan

EK:
Satınalma Gücü Paritesi (2 sayfa)

Necatibey Cad. 114. 06100 Yücetepe/Çankaya–ANKARA
Tel :0312 410 04 10 (Santral)
Faks :0312 425 33 87. 0.312.418 11 82
İnternet Adresi: www.tuik.gov.tr

İlgili Birim: Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
Tel :0312 410 01 10 - 11
0312 425 20 52
Faks :0312 425 20 53

7/14723

SATINALMA GÜCÜ PARİTESİ

Bir ülkenin gelişmişlik düzeyinin belirlenmesinde o ülkede fert başına düşen Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) rakamları esas alınmaktadır. Ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin karşılaştırılmasında ise, ortak bir döviz kuru kullanılarak elde edilen fert başına GSYH değerleri kullanılmaktadır.

Uluslararası karşılaştırmalarda döviz kuru kullanımının sakıncalı oluşu günümüzde büyük bir kesim tarafından kabul edilmektedir. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde döviz kurunun idari kararların etkisi altında olması, resmi ve serbest piyasa kurları arasındaki farklılıklar ile ülkelerin fiyat düzeylerinin farklı olması, bu tür karşılaştırmalarda döviz kurunun güvenilirliğini yitirmesine neden olmuştur. Döviz kuru kullanılarak ortak bir para birimine dönüştürülen harcamalar, sadece satın alınan mal ve hizmetlerin hacmini değil aynı zamanda ülkeler arasındaki fiyat düzeyi farklılıklarını da yansıtmaktadır. Bu durum döviz kurunun sakıncalarını ortadan kaldıran yeni yöntemlerin geliştirilmesi ve gerçek ölçümlerin sunulması çabasına yönelik çalışmaları da beraberinde getirmiştir.

Türkiye, Satınalma Gücü Paritesi (SGP) Programına ilk olarak 1986 yılında OECD'nin organizasyonunda katılmıştır. 1999 yılı sonunda Türkiye'nin AB'ye aday ülke olmasıyla birlikte, SGP çalışmalarında OECD organizasyonundan EUROSTAT organizasyonuna geçilmiştir. Türkiye 2000 yılından itibaren konu ile ilgili çalışmalarını EUROSTAT'ın organizasyonunda, Güney Avrupa Ülkeleri grubunda yürütmektedir.

EUROSTAT ve OECD tarafından organize edilen SGP programı kapsamında, programda yer alan her ülke için; ulusal harcamaların ayrıntılı ağırlık bilgileri ile ortak mal ve hizmet sepetine ait ulusal yıllık ortalama fiyatlar kullanılmaktadır.

Ulusal harcamaların ayrıntılı ağırlık bilgileri, ülkelerin ulusal hesap birimleri tarafından hesaplanan harcamalar yoluyla GSYH değerlerinden elde edilmektedir. Ülkeler tarafından fiyatlandırılacak ortak mal ve hizmet sepeti ise, ülkelerin tüketim kalıpları dikkate alınarak, tüm ülkelerin katılımıyla belirlenmektedir. SGP çalışmaları katılımcı ülkelerin, EUROSTAT ve OECD'nin ortak çalışmasını ve sorumlulukları paylaşmasını gerektirmektedir.

Türkiye'nin de yer aldığı Avrupa Karşılaştırma Programı kapsamındaki SGP sonuçları, genel ve ayrıntılı gruplar itibarıyla EUROSTAT tarafından yayınlanmaktadır.

EUROSTAT, yıllık genel sonuçları "Statistics in Focus" haber bülteni ile "Satınalma Gücü Paritesiyle Kişi Başına Gayrisafi Yurtiçi Hasıla" başlığı altında yayınlamaktadır. Bu haber bülteninde Avrupa Karşılaştırma Programına katılan ülkelerin kişi başına GSYH hacim endeksleri verilmektedir.

Kişi Başına Hacim Endeksi, ülkelerin ulusal para birimi cinsinden GSYH değerlerinin, SGP kullanılarak ortak para birimine dönüştürülmesi sonucu elde edilen endeksler olup Avrupa Birliğine üye 25 ülkenin ortalaması 100 olacak şekilde elde edilen değerleri göstermektedir. Bir ülkenin kişi başına düşen GSYH hacim endeksi 100'den büyükse o

7/14723

ülkenin kişi başına düşen üretim miktarı AB ortalamasından "yüksektir", ya da 100'den düşük ise "düşüktür" anlamını taşır.

Türkiye'nin 2004 yılı itibarıyla 29 olan kişi başına hacim endeksi 2005 yılı geçici tahminlerine göre 31 olarak hesaplanmıştır. Türkiye; 2005 yılı itibarıyla, AB ortalamasının %31'i kadar kişi başına GSYH'ya sahiptir. Diğer bir ifadeyle, AB ülkelerinde, kişi başına düşen GSYH miktarı 100 iken, Türkiye'de 31'dir.

2005 yılı geçici tahminlerine göre kişi başına GSYH hacim endeksleri Tablo 1'de verilmektedir.

Tablo 1: Kişi Başına GSYH Hacim Endeksleri, 2005, (AB25 = 100)
Üye Ülkeler, Katılımcı Ülkeler(1), Aday ülkeler(2) ve EFTA ülkeleri(3)

Lüksemburg	248	Çek Cumhuriyeti	73
İrlanda	137	Portekiz	71
Danimarka	124	Malta	69
Hollanda	123	Macaristan	61
Avusturya	123	Estonya	57
Belçika	118	Slovakya	55
İngiltere	115	Litvanya	52
İsveç	115	Polonya	50
Finlandiya	112	Letonya	47
Almanya	110	Romanya	35
Fransa	109	Bulgaristan	32
AVRO Bölgesi*	**106**	Hırvatistan	47
İtalya	103	**Türkiye**	**31**
AB 25	**100**	Makedonya (Eski Yugoslavya Cumhuriyeti)	26
İspanya	99		
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	83	Norveç	165
Yunanistan	82	İsviçre	128
Slovenya	80	İzlanda	126

*: Para birimi olarak Avro'yu kullanan ülkeler
(1): Bulgaristan ve Romanya
(2): Türkiye, Hırvatistan ve Makedonya
(3): İsviçre, İzlanda ve Norveç